

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๑/ ๖๔๕๐

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร

กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๑/๒1๔-๖
๑๕๐๓๕
๑.๕๐

๒ ธันวาคม ๒๕๕๔

เรื่อง การพัฒนาพื้นที่ในเขตทางพิเศษเชิงพาณิชย์ของการทางพิเศษแห่งประเทศไทย

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ความเห็นประกอบเรื่องเพื่อ พิจารณา

เรื่องที่ ๒.....

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๒๖๐๔๒

ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๔

จัดเข้าวาระ..... ๖ ส.ก. ๒๕๕๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการพัฒนาพื้นที่ในเขตทางพิเศษเชิงพาณิชย์ของการทางพิเศษแห่งประเทศไทยตามที่กระทรวงคมนาคมเสนอ เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีความละเอียดทราบแล้ว นั้น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาขอเรียนว่า มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้วางหลักการสำคัญในการคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินของบุคคล โดยรัฐจะต้องเคารพกรรมสิทธิในทรัพย์สินของเอกชน และเมื่อรัฐประสงค์จะได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ของเอกชน รัฐต้องดำเนินการตราพระราชบัญญัติเฉพาะเพื่อเวนคืนสำหรับการที่กำหนดไว้เท่านั้น พร้อมทั้งต้องระบุวัตถุประสงค์แห่งการเวนคืนและระยะเวลาการเข้าใช้อสังหาริมทรัพย์ไว้ให้ชัดเจน ถ้ามิได้ใช้เพื่อการนั้นภายในระยะเวลาที่กำหนด ต้องคืนให้แก่เจ้าของเดิมหรือทายาท โดยการเวนคืนของรัฐนั้นจะกระทำได้เท่าที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์สาธารณะ และเมื่อรัฐได้ที่ดินจากการเวนคืนแล้ว รัฐย่อมมีพันธะที่จะต้องนำไปใช้ตามวัตถุประสงค์แห่งการเวนคืน ซึ่งในกรณีที่ดินของการทางพิเศษแห่งประเทศไทย (กทพ.) ได้มีการบัญญัติวัตถุประสงค์ในการเวนคืนไว้เพื่อใช้ในการสร้างทางพิเศษการใช้ที่ดินของ กทพ. จึงต้องเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ดังกล่าว

สำหรับแนวทางการพัฒนาพื้นที่ในเขตทางพิเศษตามที่ กทพ. เสนอ นั้น จะต้องแยกพิจารณาตามลักษณะพื้นที่เป็นสองกรณี คือ กรณีการพัฒนาพื้นที่ซึ่งได้ก่อสร้างทางพิเศษแล้ว เช่น การพัฒนาพื้นที่ว่างใต้โครงสร้างทางพิเศษ และกรณีการพัฒนาพื้นที่บนที่ดินว่างเปล่าที่ยังไม่ได้ก่อสร้างทางพิเศษ ซึ่งกรณีพื้นที่ที่มีโครงสร้างทางพิเศษย่อมถือว่าเป็นที่ดินที่ได้มีการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ในการเวนคืนแล้ว และโดยที่มาตรา ๘ (๒) ประกอบกับมาตรา ๑๐ (๑๒) แห่งพระราชบัญญัติการทางพิเศษแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดให้ กทพ. มีวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานหรือธุรกิจเกี่ยวกับทางพิเศษ และธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้องกับทางพิเศษหรือที่เป็นประโยชน์แก่ กทพ. โดยให้มีอำนาจกระทำภายในขอบวัตถุประสงค์ในการให้เช่าหรือ

พัฒนาอสังหาริมทรัพย์ของ กทพ. ตามความจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่ กทพ. โดยคำนึงถึงประโยชน์สาธารณะควบคู่ไปด้วย ดังนั้น เมื่อ กทพ. ได้ใช้ที่ดินในการสร้างทางพิเศษซึ่งเป็นการดำเนินการตามวัตถุประสงค์แห่งการเวนคืนแล้ว กทพ. ย่อมสามารถนำพื้นที่ภายในบริเวณโครงสร้างทางพิเศษดังกล่าวไปดำเนินธุรกิจที่เป็นประโยชน์แก่ กทพ. และประโยชน์สาธารณะได้ ส่วนการพัฒนาพื้นที่บนที่ดินว่างเปล่าที่ยังไม่ได้ก่อสร้างทางพิเศษนั้น เห็นว่า โดยที่การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์มีหลักการสำคัญว่า จะต้องกระทำเท่าที่มีความจำเป็น และ กทพ. มีหน้าที่ต้องดูแลรักษาพื้นที่ดินดังกล่าวเพื่อก่อสร้างทางพิเศษตามวัตถุประสงค์ของการเวนคืน ด้วยเหตุนี้ กทพ. จึงไม่อาจนำที่ดินว่างเปล่าที่ยังมิได้มีการดำเนินการก่อสร้างทางพิเศษไปใช้เพื่อประโยชน์อื่นนอกเหนือจากที่ระบุไว้ในกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ได้ แม้ว่าการดำเนินงานนั้นจะอยู่ในขอบวัตถุประสงค์หรือในกิจการที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของ กทพ. ก็ตาม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายอัชพร จารุจินดา)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักอำนวยการ

ฝ่ายกฎหมายคมนาคม

โทร. ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖ - ๙ ต่อ ๑๖๒๙ (นายยอดฉัตรฯ)

โทรสาร ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖ - ๙ ต่อ ๑๔๒๙

www.krisdika.go.th

www.lawreform.go.th